

ת"פ 18424/02/11 - מדינת ישראל נגד שגם - הקו החדש 1992 בע"מ, מוריס אוסמו

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 18424-02-11 מדינת ישראל נ' שגם- הקו החדש
1992 בע"מ ואח'

לפני: כב' השופטת עידית איצקוביץ

המאשימה: מדינת ישראל

הנאשמים: נגד

1. שגם - הקו החדש 1992 בע"מ

2. מוריס אוסמו

גזר דין

1. ביום 4.6.2015 ניתנה הכרעת דין שבה הורשע הנאשם מס' 2 - מוריס אוסמו (להלן: "**הנאשם**") על פי הודאתו, בעבירה של אי תשלום שכר מינימום לעובד אברהם שמאי עבור חודש נובמבר 2006 ו-10 ימים בחודש דצמבר 2006, עבירה לפי סעיף 14-2 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 (להלן: "**חוק שכר מינימום**") ובעבירה של אי מילוי אחר דרישת מפקח עבודה, עבירה על סעיף 15ג(ב) לחוק שכר מינימום.

2. ביום 4.6.2015 נשמעו טיעונים לעונש.

ב"כ המאשימה ציין כי תכלית חוק שכר מינימום היא להבטיח קיום מינימאלי בכבוד לעובד, והפנה לפסיקה הנוגעת למשמעות העבירה. ב"כ המאשימה ביקש לגזור את העונש של הנאשם בקנס בסכום שנע בשיעור שבין 30% לבין 50% מהקנס העונשי (266,000 ₪ בגין העבירה של אי תשלום שכר מינימום, כאשר מדובר בשתי יחידות עבירה ו-14,400 ₪ בגין העבירה של אי מילוי דרישת מפקח). זאת, בנוסף להתחייבות להימנע מכל עבירה על חוק שכר מינימום במשך 3 שנים.

ב"כ הנאשם ציין כי אילו היה מוטל קנס מנהלי היה מדובר על 6,200 ₪ בגין העבירות של אי תשלום שכר מינימום ו-5,000 ₪ בגין אי מילוי דרישות מפקח.

3. ב"כ הנאשם ביקש להקל בעונשו וטען כי הנאשם סבר כי ניתן היה לקזז מהשכר לאור מצג שווא שהציג העובד לגבי שעות עבודתו. לנאשם אין הרשעות קודמות. העסק נסגר סמוך לתקופת העבירה.

הנאשם הוא אדם מבוגר, גרוש, חולה לב, פושט רגל, שמתקיים מהבטחת הכנסה.

4. ביום 10.1.2012 פורסם תיקון מספר 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1997 (להלן: "**תיקון 113**" ו"**חוק העונשין**" בהתאמה) בדבר "**הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה**", אשר חל בעניינו לנוכח מועד מתן הכרעת הדין.

בין מטרות הענישה השונות, נותן תיקון 113 עדיפות לעקרון ההלימות - הוא עקרון הגמול: על פי עקרון זה, העונש הראוי לעבריין נגזר ממידת אשמו ומחומרת מעשיו, כאמור בסעיף 40(ב) לחוק העונשין הקובע כי **"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (ע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, 5.8.2013).

במנגנון גזירת העונש לפי תיקון 113 קיימים שלושה שלבים:

א. שלב ראשון - האם מדובר באירוע אחד או כמה אירועים נפרדים

יש לבחון האם הנאשם הורשע בכמה עבירות, להבדיל מהרשעה בעבירה יחידה. אם מדובר בכמה עבירות, יש לקבוע האם הן עולות כדי אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. ככל שמדובר באירוע אחד, יש להמשיך לשלבים הבאים וככל שמדובר בכמה אירועים, יש לקבוע עונש הולם לכל אירוע בנפרד או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40 יג (א)(ב) לחוק העונשין).

ב. שלב שני - קביעת מתחם ענישה

סעיף 40 ג(א) לחוק העונשין קובע:

"בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40 ט".

יוצא אפוא כי מתחם הענישה ייקבע בהתאם לעקרון ההלימות, ולשם כך יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

יש לשים לב כי רק השיקולים הקשורים לביצוע העבירה משוקללים בקביעת מתחם הענישה. נסיבותיו האישיות של הנאשם אינן מובאות בחשבון בשלב זה. אלה יבואו במסגרת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם הענישה, אך לא בקביעת המתחם עצמו.

אמות המידה אשר יסייעו לקביעת מתחם הענישה הן אלו:

הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנהוגת; נסיבות הקשורות לביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40 ט לחוק העונשין ובהן הנזק שצפוי להיגרם מביצוע העבירה, הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה ועוד.

ג. שלב שלישי - גזירת עונשו של הנאשם

לאחר שנקבע מתחם הענישה ההולם למעשה העבירה, יש לגזור את העונש המתאים לנאשם, בתוך אותו מתחם.

לצורך כך יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40 ג (ב) לחוק העונשין:

"בתוך מתחם העונש ההולם, יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40 יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור, לפי הוראות סעיפים 40 ד ו-40 ה".

הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה מפורטות בסעיף 40 יא לחוק העונשין, ובהן:

"הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, הפגיעה של העונש במשפחת הנאשם, הנזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מביצוע העבירה ומהרשעתו, נטילת אחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב, מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי הנזק שנגרם בשלה, שיתוף פעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק, כאשר כפירה באשמה וניהול משפט ע"י הנאשם לא יזקפו לחובתו, התנהגות חיובית של הנאשם ותרומתו לחברה, נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה, התנהגות רשויות אכיפת החוק, חלוף הזמן מאת ביצוע העבירה, עברו הפלילי של הנאשם או העדרו". (ראו הע"ז (ב"ש) 1874-08 מדינת ישראל נ' אחים ראני בע"מ, השופט סופר, 19.2.14).

5. מתחם הענישה בענייננו:

אשר לשיקול הראשון, מדובר באי תשלום שכר מינימום עבור תקופה של חודש ו-10 ימים. על אף שמדובר בתקופה שמתפרסת על פני שני חודשים מדובר בעצם בעבירה אחת - בנוסף לאי מילוי דרישת מפקח, שהיא עבירה שחומרתה פחותה מזו של אי תשלום שכר מינימום.

יש להביא בחשבון את הצורך ההרתעתי; את הפגיעה בזכות הקוגנטית של העובד למען קיום מינימאלי בכבוד; את העובדה כי העבירה בוצעה תוך כדי ניהול עסקו של הנאשם, אך העסק נסגר בסמוך לאחר מועד העבירה; ואת מדיניות הענישה המקובלת. יש להביא בחשבון הזמן הרב שחלף מאז מועד ביצוע העבירה - בשנת 2006, עד היום (כ-9 שנים) כאשר עד להגשת כתב אישום בחודש פברואר 2011 אף חלף זמן רב.

בנסיבות אלה, נראה לי שמתחם ענישה סביר יהיה בין הקנס המנהלי עד ל 10% של הקנס המקסימאלי - מ-10,000 ₪ עד 26,600 ₪.

אשר לעונש המתאים לנאשם במסגרת מתחם הענישה ההולם - יש לקחת בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם שהוא אדם מבוגר וחולה, שסגר את עסקו ומתקיים מהבטחת הכנסה. כמו כן לנאשם אין הרשעות קודמות ומזה זמן רב לא מעסיק עובדים, כך שלא יחזור כלל על העבירה שביצע.

בהתחשב במכלול השיקולים ומתוך ראיית העיקרון המנחה - הוא עקרון ההלימה, שוכנעתי כי מוצדק להסתפק במקרה זה בסכום הקנס המנהלי בגין עבירת אי תשלום שכר מינימום בלבד. זאת, נוכח השיהוי המהותי בהגשת כתב האישום, כאשר לגבי הנאשם - עצם הכתם שבהרשעה פלילית מהווה כשלעצמו ענישה חמורה עבורו.

6. בהתאם לאמור אני גוזרת על הנאשם עונשים כדלקמן:

קנס בסך 5,000 ₪ שישולם ב-20 תשלומים שווים בסך 250 ₪ כל אחד, החל מ-1.8.2015 וכל 1 לחודש אחריו.

הנאשם יחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירותלפי חוק שכר מינימום במשך שלוש שניםמהיום, שאם לא כן, יישא בתשלום הקנס המרבי הקבוע בחוק לעבירות אלה.

הנאשם יפנה למזכירות בית הדין על מנת לקבל שוברי תשלום ויחתום על התחייבות עד ליום 1.8.2015.

7. לבקשת ב"כ הצדדים גזר הדין יישלח להם בדואר.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"ה, 02 יולי 2015, בהעדר הצדדים.